

چگونه یک گزارش کوتاه بنویسیم؟

How to Write a Short Report?

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

گزارش‌های کوتاه (Short reports) زمانی به رشته تحریر در می‌آیند که داده‌های حاصل از یک مطالعه آنقدر زیاد نباشد که نوشتن یک مقاله کامل را توجیه نماید [۱]. همچنین، برخی مجلات نیز علاقمند هستند تا نتایج مطالعاتی که از نظر آماری معنی‌دار نشده‌اند را در قالب یک گزارش کوتاه چاپ نمایند [۲]. در چنین مواقعی، نویسندگان می‌توانند با نوشتن یک گزارش کوتاه نه تنها احتمال چاپ نتایج مطالعه خود را افزایش دهند، بلکه احتمال خوانده شدن آن را نیز ارتقاء بخشند. گزارش‌های کوتاه دارای ساختار مقالات کامل هستند. یعنی علاوه بر خلاصه، از مقدمه، مواد و روش‌ها، نتایج و بحث برخوردار می‌باشند. با این وجود، به خاطر نوع مقاله، تمامی این اجزاء اصلی به شکل کوتاه‌تری نسبت به یک مقاله کامل گزارش می‌گردند [۱].

مجلات گوناگون، دستورالعمل‌های متفاوتی برای نگارش یک گزارش کوتاه ارائه می‌نمایند. با این وجود، سقف نگارش یک گزارش کوتاه معمولاً ۱۰۰۰ کلمه در نظر گرفته می‌شود. بنابراین، نویسندگان پس از یک مقدمه کوتاه و روشن، به بیان مهم‌ترین نکات در روش کار خود پرداخته و سعی می‌کنند که نتایج اصلی مطالعه خود را در قالب یک یا حداکثر دو جدول یا نمودار نشان دهند. سپس بر اساس این نتایج، بحث مختصر و مفیدی را پیرامون یافته‌های مطالعه خود به عمل آورند. حداکثر تعداد منابع یک گزارش کوتاه بین ده تا پانزده مورد می‌باشد که مانند هر نوع مقاله علمی دیگر باید شامل مهم‌ترین، مرتبط‌ترین و به روزترین منابع باشد [۳].

برای نوشتن یک گزارش کوتاه توصیه شده است که اولین نسخه مقاله، دو برابر نسخه نهایی مقاله تهیه شود. یعنی نویسندگان با یک نسخه ۲۰۰۰ کلمه‌ای کار خود را آغاز خواهند کرد. سپس در تجدید نظرهای مکرری که به عمل می‌آورند، کلمات و

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

جملات اضافی را حذف کرده و نتیجه کار خود را در ۱۰۰۰ کلمه به پایان خواهند برد. به خاطر حجم کم مقاله، معمولاً داوری مقالات گزارش کوتاه زودتر انجام خواهد شد. هم‌چنین، باز به خاطر حجم کم مقاله ممکن است خوانندگانی که وقت کمی برای مطالعه دارند، خواندن گزارش‌های کوتاه را در اولویت فهرست مقالات مورد مطالعه خود قرار دهند. بنابراین، همان‌طور که گفته شد گزارش‌های کوتاه در صورتی که به درستی به رشته تحریر در آیند از احتمال چاپ و مطالعه بیش‌تری برخوردار خواهند بود [۱].

نکته‌ی مهم دیگر که اشاره به آن ضروری است، این است که نوع مطالعه مثلاً گزارش کوتاه، مقاله کامل یا نامه به سردبیر نیست که اهمیت آن مقاله را منعکس می‌نماید. بلکه یافته‌هایی که در یک مقاله گزارش می‌گردد است که منعکس کننده اهمیت آن مقاله می‌باشد. تقریباً همه افرادی که در علوم سلامت مشغول به پژوهش هستند با مقاله معروف واتسون و کریک Crick آشنا هستند. این دو دانشمند در سال ۱۹۵۳ میلادی نتیجه مطالعه خود بر روی ساختمان مارپیچی DNA را در نشریه معتبر Nature به چاپ رساندند [۴]. این مقاله فقط دارای ۹۴۱ کلمه بود. اما پس از چاپ از چنان اهمیتی برخوردار گردید که باعث شد تا جایزه نوبل در رشته پزشکی را در سال ۱۹۶۲ میلادی برای نویسندگان خود به ارمغان آورد [۱].

نظر به اهمیت مقالات گزارش کوتاه، مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان برای سالیان متمادی است که بررسی، چاپ و انتشار این قبیل مقالات را در دستور کار خود قرار داده است. معمولاً در هر شماره از مجله دانشگاه، یک یا دو گزارش کوتاه به زیور طبع آراسته می‌گردد. مقالات گزارش کوتاه تهیه شده برای مجله دانشگاه باید مشتمل بر هزار کلمه، حداکثر یک یا دو جدول و پانزده رفرنس باشند.

References

- [1] Hanna M. How to write better medical papers. Springer. New York. 2019.
- [2] Short report. <https://hqlo.biomedcentral.com/submission-guidelines/preparing-your-manuscript/short-report>. Last accessed June 2020.
- [3] Short report. <https://emj.bmj.com/pages/authors/>. Last accessed June 2020.
- [4] Watson JD, Crick FH. Genetical implications of the structure of deoxyribonucleic acid. *Nature* 1953; 171 (4361): 964–7.